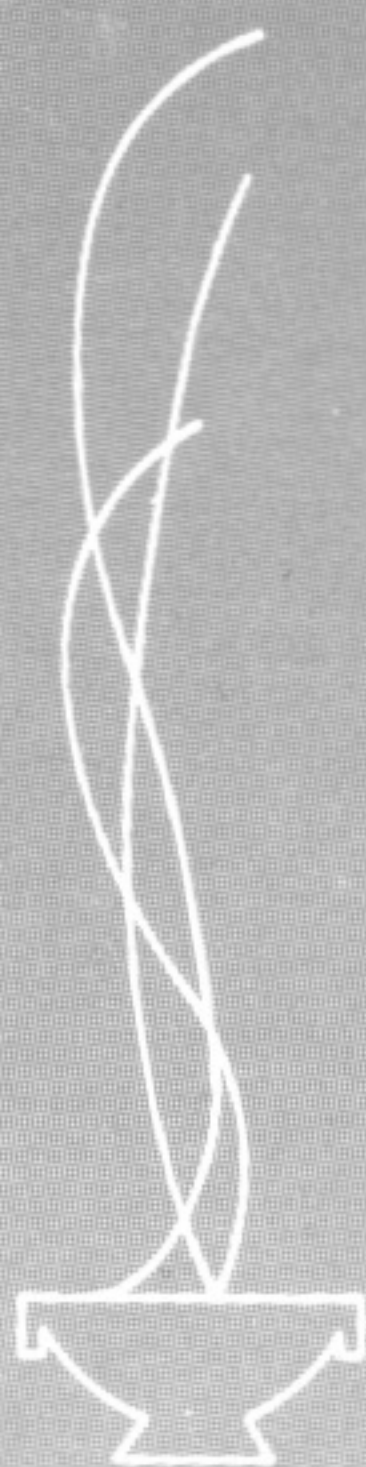

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

τεύχος 2ο

Απρίλιος — Ιούνιος 1990

Τριμηνιαία έκδοση

του Εθνικού Συνδέσμου Διπλωματούχων Νοσηλευτριών-Νοσηλευτών Ελλάδος

«ΥΓΕΙΑΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑ»

ΕΣΔΝΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

Εθνικός Σύνδεσμος
Διπλωματούχων Νοσηλευτριών -
Νοσηλευτών Ελλάδος
Πύργος Αθηνών, Γ' κτίριο, 2ος όροφος
Μεσογείων 2 115 27 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: 77 02 861

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ε. Δημητρίου
Κ. Καλανταρίδου
Β. Λανάρα
Μ. Μαλγαρινού

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Μαρία Μαλγαρινού
Καθηγήτρια ΤΕΙ Αθηνών
Πύργος Αθηνών - Γ' Κτίριο
2ος όροφος - 115 27 ΑΘΗΝΑ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Φωτοστοιχειοδεσία - Σχεδιασμοί
Εξώφυλλο - Εκτύπωση

Κατεχάκη & Αδριανείου 3 - 115 25 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 67 14 371 - 67 14 340
FAX: 67 15 015

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Νοσηλεύτριες/-ές _____ 2000 δρχ.
Σπουδάστριες/-ές _____ 1000 δρχ.
Οργανισμοί - Εταιρείες -
Βιβλιοθήκες _____ 3500 δρχ.
Εξωτερικού _____ 35 \$
Τιμή τεύχους _____ 600 δρχ.
Τιμή τεύχους
για σπουδαστές _____ 300 δρχ.

1. 19ο Νοσηλευτικό Συνέδριο Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηλευτών (ICN). Μ. Μαλγαρινού.....	87
2. Συγκρότηση και αρμοδιότητες επιτροπής χειρουργείου Δρ Α. Παπαδαντωνάκη	91
3. Η θέση της νοσηλευτικής στην πρωτοβάθμια φροντίδα υ- γείας. Δρ Χρ. Πλατή	98
4. Ετοιμότητα χειρουργείου για την αντιμετώπιση θυμάτων μαζι- κής καταστροφής. Α. Κουβέλη	106
5. Προσδιοριστικοί παράγοντες της επίπτωσης της νοσοκομεια- κής πνευμονίας σε αρρώστους με μηχανική αναπνοή στην α- ναπνευστική μονάδα εντατικής θεραπείας Ε. Αποστολοπούλου, Λ. Σπάρος, Α. Σουμίλας, Ι. Μαντάς	113
6. Ικανότητες και αμοιβή. Κ. Stallknecht. Μεταφ. Ε. Γουλιά	123
7. Τροποποίηση κατευθυντήριων οδηγιών 77/452/ΕΟΚ και 77/453/ΕΟΚ	130
8. Συμβουλευτική επιτροπή για την κατάρτιση των νοσηλευτών. Έκθεση και συστάσεις στον τομέα του καρκίνου	138
9. Σύσταση της επιτροπής σε δέματα καρκίνου (89/601/ΕΟΚ) ..	147

CONTENTS

1. 19th Nursing Congress. International Council of Nursing (ICN) M. Malgarinou	87
2. Basic structure and functions of the operating room committee Dr A. Papadantonaki	91
3. The role of nursing in primary health care. Ch. Plati	98
4. Readiness of operating room for coping with mass disaster victims. A. Kouveli	106
5. Determinative factors of incidence of nosocomial pneumonia on patients with mechanical ventilation in the respiratory intensive care unit. Apostolopoulou H, Sparos L, Soumilas A, Mantas J	113
6. Competencies and Compensation. K. Stallknecht (Trns. E. Goulia)	123
7. Directive 89/594/EEC and 89/595/EEC	130
8. Commission recommendation 87/601/EEC concerning the training of Health personnel in the matter of cancer (articles referred to Nurses only)	138
9. Advisory Committee on training in Nursing Report and Recommendations on training in cancer (89/601/EEC)	147

**19ο ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ (ICN)
Σεούλ Κορέας, 28 Μαΐου – 3 Ιουνίου 1989**

Μ. Μαλγαρινού

Για δεύτερη φορά, ομάδα νοσηλευτριών από διάφορα μέρη της Ελλάδας ξεκίνησε για ένα μακρινό ταξίδι στην Ασία. Στόχος του πρώτου ήταν η παρακολούθηση του 16ου Συνεδρίου του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηλευτών, που πραγματοποιήθηκε από 30 Μαΐου έως 3 Ιουνίου του 1977 στο Τόκιο της Ιαπωνίας. Στόχος του δεύτερου ταξιδιού, μετά από οκτώ χρόνια, ήταν η παρακολούθηση του 19ου Συνεδρίου του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηλευτών στη Σεούλ της Κορέας.

Μαζί με το Συνέδριο οργανώθηκε ταξίδι για την επίσκεψη, εκτός από τη Σεούλ, και του Τόκιο, της Μπαγκόγκ και του Καράτσι. Όλες οι χώρες παρουσίασαν και είχαν να δώσουν κάτι από τον πολιτισμό τους, τη θρησκεία τους, τα ήθη και έθιμα, την ανάπτυξη κ.ά.

Στη Σεούλ, η ομάδα των Ελληνίδων νοσηλευτριών, επισκέφθηκε την Ορθόδοξη Ελληνική Ιεραποστολή, που πριν από μερικά χρόνια άρχισε και στον τόπο αυτό. Το μικρό σε αριθμό, αλλά μεγάλο σε έργο, ιεραποστολικό κλιμάκιο, που αποτελούν κυρίως ιερομόναχοι και μοναχές και που βοηθείται πάρα πολύ από Κορεάτες ορθόδοξους χριστιανούς, εργάζεται με πολύ αυταπάρνηση και μεγάλο ζήλο, για να μεταφέρει στους Κορεάτες, τους αδελφούς μας, το μήνυμα της ορθόδοξης πίστης στο μόνο αληθινό Θεό. Την Κυριακή, οι νοσηλεύτριες εκκλησιάστηκαν στην ορθόδοξη εκκλησία του Αγίου Νικολάου στη Σεούλ· μετά τη Θεία Λειτουργία, αφού γεύθηκαν την πλούσια ελληνική και κορεάτικη φιλοξενία, επισκέφθηκαν το μνημείο των Ελλήνων πεσόντων, υπό τη σημαία των Ηνωμένων Εθνών, κατά τον κορεατικό πόλεμο. Μικρή, αυτή τη φορά, ομάδα νοσηλευτριών βρήκε το χρόνο να επισκεφθεί και τη νεοσύστατη ορθόδοξη γυναικεία μονή της ιεραποστολής που βρίσκεται σε ένα πανέμορφο ερημικό τοπίο, δύο περίπου ώρες έξω από τη Σεούλ.

Σκληρό, επίπονο, βαρύ, αλλά πολύ μεγάλο, το έργο της εξωτερικής ιεραποστολής. Ευχόμεθα στα μέλη της ο Θεός να τους δίνει δύναμη και πλούσια τη χάρη Του και να ευλογεί τις προσπάθειές τους.

Το Συνέδριο

Ζωντάνια έντονη και δραστηριότητα χαρακτήριζε τις εργασίες του 19ου Συνεδρίου του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηλευτών που πραγματοποιήθηκε στη Σεούλ της Κορέας από 28 Μαΐου έως 3 Ιουνίου 1989. Επτά χιλιάδες και πλέον

νοσηλευτές, μέλη Εθνικών Συνδέσμων 100 περίπου χωρών, συγκεντρώθηκαν στη Σεούλ, πρωτεύουσα της Κορέας, για να μελετήσουν τα προβλήματα και τις ανάγκες της νοσηλευτικής και να συζητήσουν το μέλλον της· θέμα του συνεδρίου ήταν «Nursing. A new tomorrow» – «Νοσηλευτική. Ένα καινούριο αύριο».

Τα θέματα που συζητήθηκαν στο Συνέδριο, όπως η έλλειψη νοσηλευτικού προσωπικού σε παγκόσμιο επίπεδο, η μείωση της προσέλευσης υποψηφίων στο επάγγελμα, η συρρίκνωση των υπηρεσιών υγείας κ.ά., ήταν καυτά και με ζωτική σημασία για τη νοσηλευτική, αλλά και για την ανθρωπότητα γενικότερα. Η συζήτηση διεξήχθη αρμονικά, σε ατμόσφαιρα αμοιβαίας κατανόησης και συνεργασίας, με τη ζωντανή παρουσία όλων των συνέδρων, στοιχεία που ίσως προδιαγράφουν το μέλλον, δηλαδή το αύριο της νοσηλευτικής ελπιδοφόρο και φωτεινό· «νέο», με την πλήρη έννοια της λέξης.

Το πνεύμα του συνεδρίου, στο οποίο επικράτησε πλήρης ομοφωνία, σε όλη τη διεξαγωγή του, ήταν η επιτακτική ανάγκη να αντιμετωπισθεί η πολιτική ακαμυγία των κυβερνήσεων, ώστε η νοσηλευτική να μπορεί να ανταποκριθεί στις μεγάλες προκλήσεις που βρίσκονται μπρός της.

Ιδέες, σε σχέση με την ηγετική θέση του νοσηλευτή, και κοινωνικοοικονομικά θέματα πήραν πρωτεύουσα θέση στις συνεδριάσεις της ολομέλειας. Αναφέρονται στη συνέχεια σημεία που υπογράμμισαν διάφοροι ομιλητές.

Η Sally Shaw, από τη Νέα Ζηλανδία, είπε ότι οι νοσηλευτές, αναλαμβάνοντας νέους διοικητικούς ρόλους θα δέσουν τις προτεραιότητες στα θέματα φροντίδας της υγείας. Η Rodger, πρώην εκτελεστικός διευθυντής του Συνδέσμου Νοσηλευτών του Καναδά, τόνισε την ευθύνη των αρμόδιων για την ανάδειξη δυναμικών ηγετών από τον ίδιο τον κλάδο και παρότρυνε τους νοσηλευτές να ασχοληθούν περισσότερο με την πολιτική. Αλλά αυτό, είπε η Rodger, απαιτεί δυναμισμό και αυτοπεποίθηση, που θα τη δίνει η γνώση του αντικειμένου, για το οποίο θα γίνει η μάχη, και τεκμηρίωσή του με αξιόπιστα στοιχεία και συνέχισε: «Ποτέ μη χάσεις την ατένιση του πιστεύω σου, αυτού δηλαδή που πιστεύεις και να είσαι πάντα μαζί του».

Η βαρόνη Caroline Cox από το Ηνωμένο Βασίλειο αναφέρθηκε σε θέματα, όπως, η μείωση της βρεφικής θνησιμότητας, η σωστή χρήση των μέσων που διατίθενται για τη φροντίδα της υγείας, η φροντίδα των υπερηλίκων, οι επιπτώσεις της ρύπανσης του περιβάλλοντος στην υγεία και η νοσηλευτική ηγεσία. Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στην ανάγκη της συμμετοχής των νοσηλευτών στο σχεδιασμό της πολιτικής για την υγεία για να γίνει ο κόσμος πιο ανθρωπίνος. Η βαρόνη Cox, βουλευτής στη Βουλή των Λόρδων στο Ηνωμένο Βασίλειο από το 1985, προέβλεπε πως τον 21ο αιώνα οι νοσηλευτές θα είναι σε δυναμική θέση για την ανάπτυξη νέων πρωτοβουλιών για τη φροντίδα υγείας, εφόσον πολλά από τα προβλήματα υγείας που αντιμετωπίζει ο άνθρωπος παρατηρούνται σε χώρους που η συμβολή της νοσηλευτικής είναι ουσιαστική.

Η Dame Nita Barrow, από τα νησιά Μπαρμπάντος και εκπρόσωπος της πατρίδας της στα Ηνωμένα Έθνη, είπε στην κύρια ομιλία του Συνεδρίου, πως είναι πεπεισμένη ότι τον 21ο αιώνα οι νοσηλευτές θα διαμορφώνουν την πολιτι-

κή για την υγεία και δεν θα είναι αυτοί που θα την ακολουθούν μόνο. Υπογράμμισε, ακόμη, τις προϋποθέσεις που πρέπει να δημιουργηθούν για να παίζουν οι νοσηλευτές το ρόλο αυτό. Η Barrow, που κατά την εναρκτήρια τελετή του Συνεδρίου βραβεύθηκε με το βραβείο Christiane Reimann, αγωνίστηκε, ώστε περισσότεροι νοσηλευτές, αλλά και γυναίκες, να συμμετέχουν σε διαδικασίες διοικητικές και οργανωτικές σε πολιτικά πλαίσια.

Η πρόεδρος του Συνδέσμου Νοσηλευτών της Δανίας Kirsten Stallknecht, που συμμετείχε στη συνεδρίαση της ολομέλειας με θέμα «Νοσηλευτές: Δυνατότητες και οικονομικές απολαβές», τόνισε πως οι νοσηλευτικοί σύνδεσμοι δεν είναι δυνατόν να προάγουν τους στόχους του κλάδου, αν δεν ενδιαφέρονται για την κοινωνικοοικονομική ευημερία των μελών τους. Ακόμη, πρόσθεσε, πως οι νοσηλευτές άρχισαν να συνειδητοποιούν την αναγκαιότητα του κλάδου καθώς και τις δυνατότητές τους να έχουν λόγο στα περισσότερα θέματα υγείας.

Αξιόλογο παράδειγμα νοσηλεύτριας που ασχολείται με την πολιτική είναι η Δρ Mo-Im Kim, πρόεδρος του Συνδέσμου των Νοσηλευτών της Κορέας και πρόεδρος του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηλευτών (ICN) για την τετραετία 1989 – 1993. Η Mo-Im Kim είναι η πρώτη Κορεάτισσα νοσηλεύτρια που από το 1981 ήταν βουλευτής στο κοινοβούλιο της Κορέας. Η Δρ Kim είπε πως είναι λάθος της ομάδας ατόμων που εκπροσωπούν έναν κλάδο, όπως η νοσηλευτική, να πιστεύουν πως μπορεί να επιβιώνει ο κλάδος αυτός χωρίς πολιτική εκπροσώπηση από μέλη του ίδιου κλάδου.

Το Συμβούλιο των Εθνικών Αντιπροσώπων, το οποίο είναι το διοικητικό σώμα του ICN, συνεδρίασε από 28 έως 30 Μαΐου, στα πλαίσια του 19ου Συνεδρίου του ICN. Στο διάστημα των συνεδριάσεων μεταξύ των κυριότερων προτάσεων που υψίστηκαν ήταν και οι ακόλουθες:

1. Η πρόταση του Ηνωμένου Βασιλείου, για την εξέταση του ρόλου των εργαζόμενων που υποβοηθούν το έργο του νοσηλευτή.
2. Η πρόταση της Αυστραλίας, με την οποία καλεί τις κυβερνήσεις να παγώσουν τους πυρηνικούς εξοπλισμούς και να διακόψουν τις πυρηνικές δοκιμές.
3. Η πρόταση της Νορβηγίας, να ζητηθεί από τις κυβερνήσεις η κατάργηση της θανατικής ποινής.

Η Margarette Styles από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και η Fadwa Affara από το ICN παρουσίασαν κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου έκθεση για τη νομοθετική κατοχύρωση της νοσηλευτικής (Regulation of Nursing), η οποία έλκυσε ιδιαίτερα το ενδιαφέρον του ακροατηρίου.

Σε όλη τη διάρκεια του Συνεδρίου και ιδιαίτερα από 31 Μαΐου μέχρι 3 Ιουνίου υπήρχε πλούσιο εκπαιδευτικό πρόγραμμα με πολλές και αξιόλογες, ερευνητικές κυρίως εργασίες, που αφορούσαν σε όλες τις διαστάσεις της νοσηλευτικής: κλινικές ειδικότητες, πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, εκπαίδευση και διοίκηση. Η Ελλάδα έδωσε την παρουσία της και στο χώρο αυτό με δύο μελέτες. Η αν. καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών Α. Ραγιά ανέπτυξε σε πολυπληδές ακροατήριο το θέμα «Πανεπιστήμιο: Μπορεί να καλλιεργείται η γνώση χωρίς ταυτό-

χρονη καλλιέργεια των αξιών;» Και η καθηγήτρια Β. Λανάρα παρουσίασε την ερευνητική μελέτη των Χ. Πλατή και Β. Λανάρα «Διερεύνηση παραγόντων που συμβάλλουν στις πτώσεις ασθενών σε γενικά νοσοκομεία».

Αγάπη

«Αγάπη» ήταν η λέξη κλειδί που επέλεξε η Δρ Kim, νέα πρόεδρος του ICN, για τα τέσσερα χρόνια της προεδρίας της. Η λέξη αυτή θα χαραχθεί στο νέο κρίκο της αλυσίδας του ICN που θα φορεί η πρόεδρος για μια τετραετία.

«Μαζί με αγάπη» ήταν ο τίτλος του τραγουδιού που συνέδεσε ο Σύνδεσμος των Νοσηλευτών της Κορέας και που αντηχούσε στους χώρους που διεξαγόταν το Συνέδριο, στη διάρκεια όλης της εβδομάδας. Το τραγούδι αυτό παρουσίασε μουσικό συγκρότημα στο Chamshil Gymnasium, όπου πραγματοποιήθηκαν οι πολύχρωμες τελετές της έναρξης και της λήξης του Συνεδρίου με τις πανέμορφες κορεάτικες εθνικές στολές και τις εθνικές στολές, με τις οποίες εμφανίσθηκαν πολλοί εθνικοί αντιπρόσωποι.

